

Toimintasuunnitelma 2017

1. Yleistä

Kymenlaakson Kylät ry toimii alueensa kylien eduntekijänä, kehittäjänä ja yhteistyöverkostona. Toiminnan keskeiset tavoitteet liittyvät kylätoimijoiden osaamisen ja kylien yhteisöllisyyden lisäämiseen, sekä kyläasumisen mahdollisuuksiin ja kyläpalveluiden kehittämiseen. Toimintaa ohjaa Maakunnallinen kylien kehittämisohjelma 2014-2020. Vuosi 2017 on yhdistyksen 20. toimintavuosi.

Maakunnallisten kyläyhdistysten peruspohjana on toiminut kylätoiminnan valtionapu, joka on mahdollistanut perustoiminnan jatkumisen. Joka vuosi oman haasteensa toiminnan ylläpitämiselle luo kylätoiminnan valtionavun leikkaaminen, näin myös tulevana vuonna 2017. Tämän hetkisen talousarvioesityksen (VM 15.9.2016) mukaan kylätoiminnan valtionapua oltaisiin leikkaamassa 54 %. Tämä tulee asettamaan tiukan tarkastelun alle muun muassa yhdistyksen perustoiminnasta vastaavan henkilön palkkaumahdollisuuden sekä ylipäätään kaikki perustoiminnan ylläpitämiseen käytettävissä olevat varat ja resurssit.

Vuonna 2017 hanketoiminnan rooli on suuri, ja yhdistyksen pääresurssit kohdentuvatkin meneillään oleviin hankkeisiin ja hankesuunnitelmien sanelemissa teemoihin. Hankkeissa toteuttamamme työllistämistoiminnan kautta pystymme vaikuttamaan kylien palvelutarjonnan edistämiseen ja kotona asumisen tukemiseen, kylätalojen käyttökapasiteetin tehostamiseen sekä maaseutuyritysten esiin nostamiseen.

1. Varsinaisen toiminnan painopisteet

1.1. Maaseutuasumisen edistäminen

Maakunnallisen kyläyhdistyksen rooli maallemuuton yhteystahona alueellamme on tärkeä, ja tätä työtä jatketaan pyrkien tehostamaan toimintaa entisestään. Maallemuutosta kiinnostuneiden henkilöiden kyselyitä vastaanottaa ja käsittelee kyläasiamies. Tonttiasiamiesverkostoa päivitetään ja yhdistys järjestää tarvittaessa tonttiasiamiesten koulutusta, opintoretkeä tai muita yhteisiä tapaamisia. Valtakunnallisiin maallemuuton yhteyshenkilöiden tapaamisiin osallistutaan mahdollisuuksien mukaan.

1.2. Kaupunginosatoiminta

Kaupunginosatoiminta tullaan huomioimaan entistä enemmän. Kuntaliitosten myötä yhä useampi kaupunginosa jää palvelukeskittymien ulkopuolelle, jolloin omaehtoinen osallisuus ja paikallistoiminnan kehittäminen, siinä sivussa Kymenlaakson Kylät ry:n tarjoamat palvelut, koskettavat enenevässä määrin myös näitä alueita. Kaupunginosatoimintaan otetaan osaa ja kaupunginosatoimikuntien rekisteröitymistä edistetään.

1.3. Kylien palvelutarjonnan kehittäminen

Yhteistyössä kylien ja muiden toimijoiden kanssa kannustetaan kyliä tehostamaan jo olemassa olevia resursseja sekä luomaan uusia tarvittavia palveluita. Kylätalojen taloutta ja asemaa vahvistetaan olemalla mukana kehittämässä kylien kohtaamispaikoista monipalvelupisteitä. Yhdistys on vahvasti mukana työllistämistoiminnassa hankkeiden myötä, mutta ottaa työllistämistoiminnan yhä enemmän osaksi päivittäistä perustoimintaansa. Yhdistys kannustaa yhdistyksiä palkkaamaan tukityöllistettyjä kyläavustajia, joiden tukikohtana voi toimia kylätalo. Samalla kannustetaan ja tuetaan kylien välistä yhteistyötä näiden palveluiden tuottamisessa ja hyödyntämisessä. Erilaisia varainhankintamuotoja kehitellään ja näistä välitetään tietoa kylille. Jo olemassa olevaa maakunnallista kyläportaalia markkinoidaan edelleen, ja tarjotaan kylille mahdollisuutta luoda omat kotisivut portaaliin.

Yhdistys voi myös palkkatukityöllistää, ottaa työkokeiluun tai harjoitteluun toimistoavustajan mikäli sopivia henkilöitä ja työtehtäviä löytyy. Kymenlaakson ammattikorkeakoulu (Kyamk) ja Kouvolan Seudun ammattioppilaitos (Ksao) ovat jo ottaneet yhteyttä ja tiedustelleet mahdollisia harjoittelupaikkoja opiskelijoilleen.

1.4. Vuoden valinnat 2017

Vuoden 2017 kymenlaaksolainen kylä valitaan yhdessä Kymenlaakson Liiton kanssa. Toimintaryhmien ja maakunnallisen yhteenliittymän edustajista koottu valintatoimikunta tarkkailee kylien kehittämistoimintaa ja tekee vuosittain ehdotuksen kylävalinnasta yhdistysten hallituksille, joiden hyväksynnän jälkeen ehdotus toimitetaan maakuntahallituksen käsittelyyn. Samassa yhteydessä valintatoimikunta tekee ehdotuksen Kylätoiminnan tiennäyttäjistä ja Maaseututoimijasta.

Kymenlaakson Kylät ry hoitaa myös Kuntaliiton ja Suomen Kylätoiminta ry:n vuosittaisen Kylämyönteinen kunta -kilpailun. Aikaisempien vuosien tapaan kylät voivat lähettää omia ehdotuksiaan perusteluineen vuoden valinnoiksi.

1.5.Koulutus ja tapahtumat

Kyläyhdistysten toimihenkilöille järjestetään kysynnän mukaista koulutusta. Yhteistyössä toimintaryhmien kanssa kylille voidaan tarjota esimerkiksi kylien kehittämiseen, kyläsuunnitelmiin, hyvinvointiin, kylien kotisivuihin ja viestintään liittyvää koulutusta. Koulutusten myötä aktivoidaan myös kaupunginosayhdistyksiä. Tapahtumissa hyödynnetään muun muassa Maaseudun Sivistysliiton kautta saatavaa koulutustukea vieden samalla tietoa kylille koulutustuen olemassaolosta ja sen hyödyntämismahdollisuuksista. Yhdistyksen omaa osaamista kehitetään osallistumalla valtakunnallisiin toimintaa tukeviin koulutuksiin. Osallistutaan Suomen kylätoiminta ry:n järjestämille kylätoiminnan koulutus- ja neuvottelupäiville keväällä ja kesällä sekä kyläasiamiespäiville kesäkuussa. Kymenlaakson e-neuvonnan kanssa jatketaan yhteistyötä järjestämällä Energiategohokkuuden kyläiltoja muutama kappale. Maaseutufoorumien 2017 järjestämiseen osallistutaan aikaisempien vuosien tapaan. Ensi vuonna tapahtuman järjestämisen päävastuu on Leader Sepralla. Perinteisille Elimäen lähiruokamessuille osallistutaan tapahtuman toteutuessa syyskuussa. Muihin pienempiin tapahtumiin osallistumisesta päätetään erikseen.

Meidän turvallinen kylä –koulutus

Yhdistyksen henkilökunnasta osa on käynyt Suomen pelastusalanliiton järjestämän Meidän turvallinen kylä –kouluttajakoulutuksen, jonka myötä heillä on tieto-taito ja materiaali toteuttaa yhden lauantaipäivän kestäviä koulutuksia kyläläisille. Koulutuksia voidaan järjestää resurssien mukaan kesällä tai vuoden loppupuolella yhteistyössä SPEK:n, poliisin, VPK:n ja VAPEPAN kanssa.

Kyläpäällikkökoulutus

Vuoden aikana järjestetään yksi tai kaksi kyläpäällikkökoulutus eteläisen ja pohjoisen kymenlaakson kylissä. Koulutukset pidetään yhden lauantaipäivän mittaisina koulutuksina, joihin pyydetään mukaan myös yhteistyökumppaneita. Koulutuksista syntyvissä kustannuksissa tukee Suomen kylätoiminta ry, joka on hakenut koulutusavustusta Keskitien tukisäätiöltä.

Avoimet Kylät –päivä 10.6.2017

Tapahtuma on osa Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhlavuoden ohjelmaa vuonna 2017. Tapahtumapäivään on tavoitteena saada mukaan 800 kylää ympäri Suomen. Kylien monipuolisten tapahtumien järjestelyistä ja ohjelmista vastaavat kylien aktiivit. Päivän järjestämisestä, tiedottamisesta ja markkinoinnista huolehtivat maakunnalliset kyläyhdistykset ja Leader-ryhmät yhdessä Suomen Kylätoiminta ry:n kanssa. Avoimetkylät.fi-sivuille kootaan kartalle osallistuvat kylät ja tapahtumat, samoin alueiden yhteys henkilöiden eli maakunnallisten ja seudullisten kyläasiamiesten yhteystiedot. Suomen Kylätoiminta ry on saanut tapahtumapäivän toteutukseen avustuksen valtakunnalliselta Suomi100-organisaatiolta. Kymenlaakson osalta tapahtumapäivään haetaan Suomi100-avustusta Kouvolan kaupungilta, Leader Sepralta ja Kymenlaakson liitolta.

1.6. Tiedotus

Tiedotus kyliin päin hoidetaan jäsenistölle lähetettävien kyläkirjeiden, sähköpostitusten, yhdistyksen internetsivujen, Facebookin sekä lehti-ilmoitusten välityksellä. Tieto kulkee myös leader-ryhmien ja muiden yhteistyökumppaneiden välityksellä molempiin suuntiin. Tiedotusvälineiden edustajat kutsutaan tilaisuuksiin ja heille toimitetaan tiedotteita yhdistyksen toimista. Nettisivuilla maakunnallisessa kyläportaalissa tarjotaan edelleen mahdollisuus kylien omille tapahtumatiedotteille.

Sisäinen tiedotus (hallitus) hoidetaan pääasiallisesti sähköpostin välityksellä. Alueen kansanedustajat ja kuntapäätäjät pidetään ajan tasalla toimittamalla heille kyläkirje sekä edustajien aikataulujen niin salliessa järjestämällä yhteistapaamisia.

1.7. Yhteistyöverkosto

Yhdistyksen tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat maakunnan kehittämissyhdistykset Leader Pohjois-Kymen Kasvu ja Leader Sepra. Kykyn ja leader-ryhmien hallitusten ja työntekijöiden yhteinen tapaaminen järjestetään vuosittain. Maakunnallisen kyläyhdistyksen hallituksessa on edustajat toimintaryhmistä ja toimintaryhmien hallituksissa on maakunnallisen kyläyhdistyksen edustajia jäseninä.

Yhdistys tekee yhteistyötä alueella toimivien maakunnallisten, seutukunnallisten ja kyläkohtaisten hankkeiden kanssa. Yhteistyö oppilaitosten ja näiden hankkeiden kanssa on myös lisääntynyt. Yhteistyö eri hankkeiden kanssa liittyy pääsääntöisesti

erityyppisiin maaseudun/kylien kehittämishankkeisiin, jolloin esimerkiksi yhdistyksen edustajia on mukana mm. hankkeiden ohjausryhmissä.

Kuntayhteistyötä vahvistetaan osallistumalla kuntien järjestämiin tilaisuuksiin ja tuomalla tätä kautta toimintaa näkyvämmäksi. Kuntiin, esim. kuntien maaseututoimiin, pidetään yhteyttä lähettämällä niille tietoa yhdistyksen toiminnasta. Kymenlaakson Kylät ry edistää kylien välistä yhteistyötä tukemalla kuntatasoisten, seutukunnallisten kyläverkostojen ja keskustelufoorumien perustamista. Yhdistys osallistuu myös Kouvolan kylien neuvottelukunnan sekä Iitin kyläasiain neuvottelukunnan toimintaan.

Maaseutujärjestöjen Yhteistyöryhmä

Kymenlaakson Kylät ry on aikaisemmin vastannut Kymenlaakson maaseutujärjestöjen yhteistyöryhmän toiminnasta yhdistyksen alaisena toimikuntana. Yhteistyöryhmä ei ole kokoontunut viimeisen kolmen vuoden aikana, mutta keväällä 2017 ryhmä on tarkoitus kutsua koolle, ja jatkaa siitä mihin jäätiin. Yhteistyöryhmään kuuluvat Kymenlaakson Kylät ry:n lisäksi ProAgria Etelä-Suomi, Etelä-Suomen Maa- ja kotitalousnaiset, Kymenlaakson Liikunta ry, MTK-Kaakkois-Suomi, Kaakonkulman 4H, Pohjois-Kymen 4H, Kymenlaakson Marttapiiriliitto ry, TaitoKymenlaakso ry, Leader Pohjois-Kymen Kasvu ry, Leader Sepra ry, Kymen Nuorisoseurojen liitto ry, Kymen Yrittäjät ry, Metsäkeskus, Kymenlaakson Kalatalouskeskus, Vapaa-ajan Kalastajat, Merikalastajat, Kymenlaakson Kesäyliopisto ja Kotiseutuliiton edustus. Verkostoitumalla olemme paremmin tietoisia alueemme muista hankkeista ja tapahtumista, pystymme kehittämään uusia yhteistyömuotoja sekä vältämme päällekkäisyyksiä toimissamme.

2. HANKETOIMINTA

Perus kylätoiminnan ohella yhdistys toteuttaa hankkeita, jotka lisäävät yhdistyksen resursseja olennaisesti. Kulloinkin meneillään olevien hankkeiden teemat sanelevat pitkälti sen, minkälaisiin toimenpiteisiin yhdistys pystyy kulloinkin panostamaan.

Kylähelppi-hankkeessa (2016-2018) autetaan kyläyhdistyksiä palkkaamaan kyläavustajia yhdistysten ja kyläläisten avuksi. Kaakkois-Suomen TE-toimiston rahoittaman hankkeen tavoitteena on saada työllistettyä 23 pitkäaikaistyötöntä kymenlaaksolaisiin kyläyhdistyksiin. Hankkeessa työskentelee projektipäällikkö sekä työvalmentaja. Hankkeen rahoituksella on optio vuoden 2018 loppuun.

Nuorten kyvyt käyttöön –hankkeessa on työllistetty neljä nuorta Kymenlaakson Kylät ry:n, Etelä-Karjalan Kylät ry:n sekä Lemin ja Vuoksen 4H-yhdistyksiin. Nuoret työskentelevät yhdistysten perustyötehtävissä sekä suorittavat työjaksoja toteuttajatahojen jäsenyhdistyksissä. Tämän hetkisen projektityöntekijän työsuhde kestää toukokuulle 2017. Mikäli hanke saa jatkoa, tullaan toukokuussa palkkamaan uudet henkilöt kaikkiin toteuttajayhdistyksiin.

Kylällä yhdessä –hanketta on haettu RAY:lta yhdessä Etelä-Karjalan Kylät ry:n kanssa. Hankkeessa tuotetaan kylätaloille ja vastaaviin kyläläisten kokoontumistiloihin yhteisöllistä toimintaa sekä koulutetaan vertaishenkilöitä jatkamaan toimintaa myös hankkeen päättymisen jälkeen.

Suunnitteilla olevan **Riemunkirjava maaseutu –hankkeen** pääpaino on maaseutuyrittäjien esiintuomisessa, uusien palvelumuotojen kehittämässä ja jo olemassa olevien resurssien hyödyntämisessä kylillä. Kartoitus, tuottajatori, yhteinen mainoskanava/portaali ja palveluesitteen tuottaminen kulmineituisivat Korian Pioneeripuiston asuntomessuihin 2019, jossa paikalliset yrittäjät ja tuotteet olisivat vahvasti näkyvillä.

Kyty-hanketta (Kyliltä työtä) on alettu suunnittelemaan vuoden 2016 loppupuolella yhdessä Uudenmaan, Etelä-Karjalan ja Etelä-Savon kylätoimijoiden kanssa. Hanke hakee vastauksia maakuntauudistuksen myötä tuleviin työllisyyspoliittisiin haasteisiin – voisiko kylätoimintaliike nousta yhdeksi vartenotettavaksi kilpailijaksi työllistämispalveluiden tuottajana. Kymenlaakso on vahvasti mukana hankeidean työstämisessä sanoista teoiksi.

Muilta osin katsotaan mitä vuosi 2017 tuo tullessaan. Hallitus voi tehdä päätöksiä mahdollisten muiden hankeideoiden suunnittelun aloittamisesta, mikäli tämä katsotaan tärkeäksi.

3. HALLINTO JA JÄSENET

Yhdistyksen kokoukset

Vuosittain järjestetään sääntömääräiset vuosi- ja syyskokoukset sekä ylimääräisiä kokouksia tarvittaessa.

Hallitus

Yhdistyksellä on hallitus, johon kuuluu 6-10 jäsentä henkilökohtaisine varajäsenineen. Hallitus kokoontuu 6-8 kertaa vuodessa eri puolilla maakuntaa. Hallitus voi perustaa avukseen toimikuntia ja työryhmiä.

Henkilöstö

Työntekijätilanne on pitkälti riippuvainen kylätoiminnan valtionavun määrästä sekä hanketoiminnasta. Tämän hetkisen arvion mukaan kylätoiminnan valtionavulla pystyttäisiin kattamaan kyläasiamiehen palkkauskulut 10 % työajalta. Tämä tarkoittaa käytännössä vain välttämättömien yhdistystyötehtävien hoitamista. Tämän vuoksi perustoiminnan ylläpitämisessä, tilaisuuksiin osallistumisessa sekä kylätoiminnan edistämässä maakunnassa peräänkuulutetaan hallituksen vastuuta ja muiden vapaaehtoistojen korvaamatonta apua. Kyläasiamiehelle on jyvitetty Kylähelppi –hankkeesta 70% työaika. Tämän lisäksi hankkeessa työskentelee työvalmentaja 100% työajalla. Nuorten kyvyt käyttöön –hankkeen projektityöntekijä jatkaa hankkeessa toukokuulle asti 100% työajalla. Muun henkilökunnan palkkaaminen riippuu hankepäätöksistä.

Jäsenet

Yhdistyksen jäseninä on maakunnan kylä- ja kaupunginosayhdistyksiä, 6 kuntaa sekä yksityisiä henkilöitä. Jäsenmäärä on viime aikoina ollut pienoisessa laskussa, mutta hankkeiden mahdollistaman toiminnan myötä luotto jäsenmäärän kasvuun on suuri. Jäsenmäärää pyritään vuosittain nostamaan näkyvän toiminnan ja tiedottamisen kautta.

4. TALOUS

Varsinaisen toiminnan kuten koulutuksen ja hallinnon toteuttamiseksi yhdistys saa Suomen Kylätoiminta ry:n kautta kylätoiminnan valtionapua. Kouvolan kaupunki on maksanut Kymenlaakson Kylät ry:lle kylätoiminta-avustusta, joka käytetään Kouvolan kylille suunnattuun tiedotukseen. Perustoiminnan rahoittamiseksi yhdistys kerää myös jäsenmaksuja sekä järjestää myyjäisiä ja arpajaisia tapahtumissa. Uusia varainhankintamuotoja kehitellään jatkuvasti. Hankerahoitusta käytetään ainoastaan hankkeista aiheutuvien kulujen kattamiseen rahoituspäätösten ehtojen mukaisesti.

Erillisellä liitteellä oleva talousarvio ja valtionapubudjetti perustuvat tämän hetkiseen arvioon ensi vuoden rahoituksesta (19.10.2016).

